

Rapport

Datum: 31 augustus 2005
Rapportnummer: 2005/255

Klacht

Verzoeker klaagt over de lange duur van de behandeling door de Directie Informatie, Beheer en Subsidiereregelingen van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (IBS) van de op respectievelijk 11 maart en 3 december 2003 ingediende Formulieren Financiële Positie.

Voorts klaagt verzoeker over de lange duur van de behandeling door IBS van zijn bezwaarschriften van 21 juli 2003, 9 september 2003 en 28 februari 2004.

Beoordeling

Algemeen

1. Met het Formulier Financiële Positie kan de huursubsidiegerechtigde die huursubsidie moet terugbetalen de Directie Informatie, Beheer en Subsidiereregelingen van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (hierna ook: IBS) verzoeken om bij de terugbetaling rekening te houden met bijzondere financiële omstandigheden. Aan de hand van het Formulier Financiële Positie wordt dan beoordeeld of de huursubsidiegerechtigde in aanmerking komt voor een andere regeling dan de standaard aflossing in maandelijkse termijnen. Door het Formulier Financiële Positie in te sturen wordt bij IBS de aanvraag ingediend tot het geven van een beschikking.

2. Op grond van artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb; zie Achtergrond, onder 1.) kan een bestuursorgaan besluiten de aanvraag niet te behandelen, indien de verstrekte gegevens en bescheiden onvoldoende zijn voor de beoordeling van de aanvraag. De aanvrager moet in dat geval wel de gelegenheid hebben gehad de aanvraag binnen een door het bestuursorgaan gestelde termijn aan te vullen. Een besluit om de aanvraag niet te behandelen wordt aan de aanvrager bekendgemaakt binnen vier weken nadat de aanvraag is aangevuld of nadat de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.

Voorts is in artikel 4:13 van de Awb (zie Achtergrond, onder 1.) geregeld dat een beschikking dient te worden gegeven binnen de bij wettelijk voorschrift bepaalde termijn of, bij het ontbreken van zulk een termijn, binnen een redelijke termijn na ontvangst van de aanvraag. Deze redelijke termijn is in ieder geval verstreken wanneer het bestuursorgaan binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag geen beschikking heeft gegeven, noch een verdagingsbericht heeft gestuurd.

Bevindingen

3. Op 11 maart 2003 verzocht verzoeker IBS met een Formulier Financiële Positie om kwijtschelding van de terugvordering teveel ontvangen huursubsidie over de periode 1989 tot en met 1992. In reactie op het door verzoeker ingediende formulier verzocht IBS verzoeker bij brief van 8 april 2003 ontbrekende gegevens te verstrekken. Indien verzoeker niet binnen twee weken zou reageren, dan zou met betrekking tot de terugvordering geen rekening worden gehouden met zijn individuele financiële situatie. Omdat volgens IBS de gevraagde gegevens niet waren ontvangen werd op 21 augustus 2003 besloten tot het volledig verrekenen van de toekenning huursubsidie vanaf 1 januari 2003. Hiertegen maakte verzoeker op 9 september 2003 bezwaar. Bij brief van 22 januari 2004 deelde IBS verzoeker mee dat het niet mogelijk was om bezwaar aan te tekenen tegen de brief van 21 augustus 2003.

4. Het Formulier Financiële Positie van 11 maart 2003 stuurde verzoeker op 3 december 2003 opnieuw naar IBS die de ontvangst ervan bij brief van 4 december 2003 bevestigde.

5. Op 21 juli 2003 maakte verzoeker bezwaar tegen de huursubsidiebeslissing van 11 juli 2003. Op 28 februari 2004 maakte verzoeker bezwaar tegen de huursubsidiebeslissing van 25 februari 2004.

6. In reactie op de klacht deelde de minister mee dat verzoekers dossier door IBS niet adequaat was afgehandeld. De minister verklaarde de klacht niet gegrond wat betreft de duur van de behandeling van het Formulier Financiële Positie van 11 maart 2003. Voor zover de klacht betrekking had op de behandeling van het bezwaarschrift van 9 september 2003 achtte de minister de klacht gegrond en zegde zij toe dat verzoekers bezwaarschrift, dat door IBS niet als zodanig was herkend, alsnog zou worden behandeld. Bij de inhoudelijke behandeling van het bezwaarschrift van 9 september 2003 zou worden beoordeeld of het verzoek om kwijtschelding van 11 maart 2003 zou worden gehonoreerd. Daarmee zou feitelijk ook behandeling worden gegeven aan het Formulier Financiële Positie van 11 maart 2003 dat verzoeker op 3 december 2003 opnieuw naar IBS had ingestuurd.

Verder zegde de minister toe (alsnog) behandeling te zullen geven aan verzoekers bezwaarschriften van 21 juli 2003 en 28 februari 2004 die ten onrechte niet als zodanig waren aangemerkt.

7. Op 27 januari 2005 besliste de minister op verzoekers bezwaarschriften van 21 juli en 9 september 2003 en 28 februari 2004. Op het Formulier Financiële Positie dat verzoeker op 28 januari 2005 naar IBS instuurde, gaf hij aan tegen die beslissingen beroep in te stellen bij de rechtbank.

Beoordeling

I. Ten aanzien van de afhandeling van de Formulieren Financiële Positie

8. Het vereiste van voortvarendheid houdt in dat bestuursorganen slagvaardig en met voldoende snelheid optreden. Dit betekent dat IBS op het Formulier Financiële Positie binnen de termijnen van de wet had moeten beslissen. Deze termijnen zijn tot uitdrukking gebracht in artikel 4:5, dan wel artikel 4:13 van de Awb (zie Achtergrond, onder 1.)

9. Met het insturen van het Formulier Financiële Positie van 11 maart 2003 verzocht verzoeker IBS rekening te houden met zijn financiële situatie. Bij brief van 8 april 2003 verzocht IBS verzoeker om binnen twee weken ontbrekende gegevens te verstrekken. Bij brief van 21 augustus 2003 besliste IBS geen rekening te houden met verzoekers financiële situatie omdat hij niet had voldaan aan het verzoek van 8 april 2003.

10. De minister verklaarde de klacht over de duur van de behandeling van het Formulier Financiële Positie van 11 maart 2003 niet gegrond. De Nationale ombudsman volgt de minister hierin ten dele. Bij de behandeling van het Formulier Financiële Positie van 11 maart 2003 verzocht IBS verzoeker op 8 april 2003 aanvullende gegevens te verstrekken. Niet kan worden gesteld dat daarmee niet adequaat op het Formulier Financiële Positie van 11 maart 2003 is gereageerd.

Blijkens de brief van 21 augustus 2003 was de reden om geen rekening te houden met verzoekers financiële situatie gelegen in het feit dat hij niet had voldaan aan het verzoek van 8 april 2003. Indien dit naar het oordeel van IBS het geval was, dan had IBS het besluit om het Formulier Financiële Positie niet te behandelen moeten nemen binnen vier weken nadat de gestelde termijn om aanvullende gegevens te verstrekken was verstreken. Indien het echter de bedoeling was om het Formulier Financiële Positie wel in behandeling te nemen, maar het verzoek om bij de terugbetaling rekening te houden met bijzondere omstandigheden af te wijzen, dan had IBS, nu in de Huursubsidiewet op dit punt geen termijn is bepaald, een beslissing moeten nemen binnen de redelijke termijn van artikel 4:13 van de Awb.

Door echter pas op 21 augustus 2003 een beslissing te nemen heeft IBS gehandeld in strijd met het vereiste van voortvarendheid.

In zoverre is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

11. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten. Dit betekent onder meer dat IBS in de beslissing van 21 augustus 2003 ingevolge artikel 3:45 van de Awb (zie Achtergrond, onder 1) melding had moeten maken dat tegen die beslissing bezwaar kon worden gemaakt. Nu dit niet is gebeurd heeft IBS gehandeld in strijd met het beginsel van fair play.

In zoverre is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

12. Ten overvloede overweegt de Nationale ombudsman het volgende. Nu de minister op 27 januari 2005 alsnog heeft beslist op het bezwaarschrift van verzoeker van 9 september

2003 is de noodzaak komen te vervallen om het Formulier Financiële Positie van 11 maart 2003 dat verzoeker op 3 december 2003 opnieuw instuurde te behandelen.

II. Ten aanzien van de afhandeling van de bezwaarschriften

13. Het vereiste van voortvarendheid houdt in dat bestuursorganen slagvaardig en met voldoende snelheid optreden. Dit betekent onder meer dat IBS ingevolge artikel 7:10 van de Awb (zie Achtergrond, onder 1.) binnen zes weken of - indien een adviescommissie is ingesteld - binnen tien weken na ontvangst van het bezwaarschrift moet beslissen. IBS kan de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt schriftelijk mededeling gedaan. Verder uitstel is mogelijk voor zover de indiener van het bezwaarschrift daarmee instemt.

14. Door de bezwaarschriften van 21 juli 2003, 9 september 2003 en 28 februari 2004 niet binnen de daarvoor gestelde termijn te behandelen en geen verdagingsbericht te sturen terwijl niet is gebleken dat verzoeker met verder uitstel had ingestemd, heeft IBS gehandeld in strijd met het vereiste van voortvarendheid.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Directie Informatie, Beheer en Subsidieregelingen van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, is gegrond

ten aanzien van de afhandeling van het Formulier Financiële Positie wegens strijd met het vereiste van voortvarendheid en het vereiste van fair play;

ten aanzien van de behandeling van de bezwaarschriften wegens strijd met het vereiste van voortvarendheid.

Onderzoek

Op 22 juni 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer O. te Amsterdam, met een klacht over een gedraging van de Directie Informatie, Beheer en Subsidieregelingen van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen.

De minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Het Formulier Financiële Positie van 11 maart 2003.
2. De brief van de Directie Informatie Beheer Subsidiereregelingen (IBS) aan verzoeker van 8 april 2003.
3. De brief van de Directie Informatie Beheer Subsidiereregelingen (IBS) aan verzoeker van 21 augustus 2003.
4. Het bezwaarschrift van verzoeker van 9 september 2003
5. Het kopie Formulier Financiële Positie van 11 maart 2003.
6. De brief van IBS aan verzoeker van 22 januari 2004.
7. Het verzoekschrift van verzoeker aan de Nationale ombudsman van 20 juli 2004.
8. Brief van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer aan de Nationale ombudsman van 18 januari 2005.
9. De beslissingen van de minister van 27 januari 2005.
10. Het Formulier Financiële Positie van 28 januari 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Algemene wet bestuursrecht

Artikel 4:5:

“1. Het bestuursorgaan kan besluiten de aanvraag niet te behandelen, indien:

- a. de aanvrager niet heeft voldaan aan enig wettelijk voorschrift voor het in behandeling nemen van de aanvraag, of
- b. de aanvraag geheel of gedeeltelijk is geweigerd op grond van artikel 2:15, of
- c. de verstrekte gegevens en bescheiden onvoldoende zijn voor de beoordeling van de aanvraag of voor de voorbereiding van de beschikking, mits de aanvrager de gelegenheid heeft gehad de aanvraag binnen een door het bestuursorgaan gestelde termijn aan te vullen.

2. Indien de aanvraag of een van de daarbij behorende gegevens of bescheiden in een vreemde taal is gesteld en een vertaling daarvan voor de beoordeling van de aanvraag of voor de voorbereiding van de beschikking noodzakelijk is, kan het bestuursorgaan besluiten de aanvraag niet te behandelen, mits de aanvrager de gelegenheid heeft gehad binnen een door het bestuursorgaan gestelde termijn de aanvraag met een vertaling aan te vullen.

3. Indien de aanvraag of een van de daarbij behorende gegevens of bescheiden omvangrijk of ingewikkeld is en een samenvatting voor de beoordeling van de aanvraag of voor de voorbereiding van de beschikking noodzakelijk is, kan het bestuursorgaan besluiten de aanvraag niet te behandelen, mits de aanvrager de gelegenheid heeft gehad binnen een door het bestuursorgaan gestelde termijn de aanvraag met een samenvatting aan te vullen.

4. Een besluit om de aanvraag niet te behandelen wordt aan de aanvrager bekendgemaakt binnen vier weken nadat de aanvraag is aangevuld of nadat de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.”

Artikel 4:13

1. Een beschikking dient te worden gegeven binnen de bij wettelijk voorschrift bepaalde termijn of, bij het ontbreken van zulk een termijn, binnen een redelijke termijn na ontvangst van de aanvraag.

2. De in het eerste lid bedoelde redelijke termijn is in ieder geval verstreken wanneer het bestuursorgaan binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag geen beschikking heeft

gegeven, noch een kennisgeving als bedoeld in artikel 4:14, derde lid, heeft gedaan.

Artikel 3:45:

“1. Indien tegen een besluit bezwaar kan worden gemaakt of beroep kan worden ingesteld, wordt daarvan bij de bekendmaking en bij de mededeling van het besluit melding gemaakt.

2. Hierbij wordt vermeld door wie, binnen welke termijn en bij welk orgaan bezwaar kan worden gemaakt of beroep kan worden ingesteld.”

Artikel 7:10:

“1. Het bestuursorgaan beslist binnen zes weken of - indien een commissie als bedoeld in artikel 7:13 is ingesteld - binnen tien weken na ontvangst van het bezwaarschrift.

2. De termijn wordt opgeschort met ingang van de dag waarop de indiener is verzocht een verzuim als bedoeld in artikel 6:6 te herstellen, tot de dag waarop het verzuim is hersteld of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.

3. Het bestuursorgaan kan de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt schriftelijk mededeling gedaan.

4. Verder uitstel is mogelijk voor zover de indiener van het bezwaarschrift daarmee instemt en andere belanghebbenden daardoor niet in hun belangen kunnen worden geschaad of ermee instemmen.”